

1893 En kald februar natt

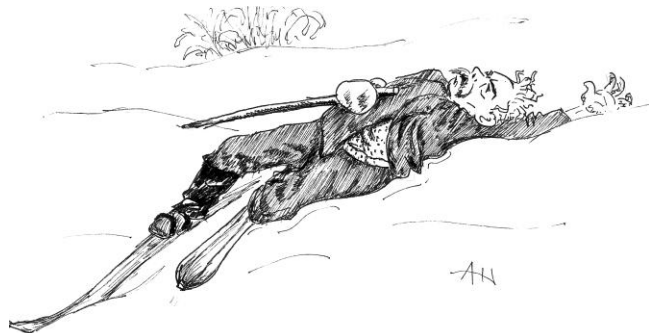
Lørdagskvelden kom brått midt i februar dette året. Henrik Nilsen Beitstadgjerdet hadde det travelt med å avslutte arbeidet den dagen på Bye brenneri. 58-åringen skulle kun en rask tur oppom hjemmet, før han skulle ta seg en tur til sin svoger, Sivert Nilssen Moksnes på Hell. Her på eiendommen med det beskjedende navnet Nøisomhet, bodde Henriks søster sammen med mannen, som var stasjonsmester på Leangen.

Selv om arbeidsdagen var lang, hadde de både tid og tålmodighet. Slik også denne lørdagskvelden. Etter å ha tatt seg over Øyanmoen og Værnes på ski, gikk Henrik med fint driv over isen på Stjørdalselva. Det var stjerneklart og kaldt, men skigåinga holdt varmen oppe i kroppen, og Henrik var fremme i god tid. Heldigvis hadde andre tråkket opp spor. Det var kjærkomment fordi børa var tung denne kvelden. Henrik hadde med noe kjøtt fra en jakttur noen kvelder tidligere. Han hadde gått seg på et par mindre rådyr ved Svarttjønna innenfor Kinnsetåsen. Nå hadde han ryggsekken full. Han var vant til å bære tungt, men var litt engstelig for noen flasker med sprit han også hadde med som en overraskelse til sin gode venn og svoger. Stasjonsmesteren var ikke den som spyttet i glasset, så denne lørdagskvelden kunne bli rent så lystelig. Og søster Gjertrud var ei dyktig kokke, så dette skulle bli en festkveld. Og det ble det.

Utpå natta, fyrte de ekstra godt innpå i dobbeltforstand. Huset var litt trekkfullt og snoen fra Stjørdalselva og fjorden la hvite glitrende rimelag mellom tømmerstokkene. Trekken var kaldere enn de hadde ventet, men i ovnen spraket det av god bjørkeved - mens praten og latteren gikk løst rundt bordet i finstua, der også et par naboer hadde kommet til for å smake på varen fra Bye. Men alt har sin ende, også for et lystig lag. Søster Gjertrud som var den logiske og fornuftige, syntes nok det ble i meste laget etter hvert og manet forsiktig til oppbrudd. Men alle vet at noe av det vanskeligste her i livet er å avslutte mens leken er god. Så også denne kvelden.

Omsider ble det nok for naboene, som støyende forsvant bortover den oppkjørte hesteveien. Gjertrud tok det for gitt at Henrik skulle være over. Det var ingen fornuft i å legge på hjemvei nå midt på natta. Riktignok var det månelyst, og lite nedbør de siste dagene hadde gjort at spor og veier var lett markerte. Men det var både uforstandig og direkte farlig å legge av sted i kulda i den tilstanden Henrik var i, mente nå bestemt Gjertrud.

Men Henrik så lyst på alt i den stunden. Og hjem skulle han - det var ikke noe å diskutere det. Dermed basta. Søster Gjertrud fortalte ham gang på gang hvor kaldt det var ute. Snoen reiv i neseborene. *"De e styggkaldt ute, du kjæm tæ å frys ihjæl"*, mesta skreik Gjertrud - stasjonsmesteren hadde sovnet i sofaen for lengst. Men det ville broder Henrik ikke høre snakk om. Nei, nå skulle han hjem til kjerringa. *"Å, de bli væl varmt nok attått baken te kjerringa"*, råflirte Henrik da stasjonsmesteren våknet til og gryntet noe om *"jævlig kjeftsmelle tå kvinnfolk"* - så ut i snøen bar det. Og slik vandret Henrik ut i vinternatten - den siste i hans liv. (Historien er fingert - personene, årstallet og dødsårsaken reell).

Søndag 19.februar 1893 dør Henrik Nilsen Beitstadgjerdet som følge av at

han i beruset tilstand natten før hadde blitt liggende ute - og forfrøs seg. Livet stod ikke til å redde.